

<pakinamainen juttu, huomio taitossa; esim. kainalojutuksi>

Turvamiehen muistelmia

Joskus iltaisin mietin, että mikä tekee ihmisestä pahan? Miksi jotkut ihmiset eivät kykene elämään satuttamatta muita, jos nämä eivät toimi juuri kuten he haluavat? Esimerkiksi käyköön vaikkapa Mattson. Ah, te ette taida tuntea Mattsonia? Minäpä kerron hänen häiriköinneistään parilla sanalla.

Tapahtumasarja, jonka johdosta tutustuin häneen, alkoi eräänä syksyisenä päivänä Kumpulän kampuksella. Olin juuri tullut Aleksandriasta eräästä tyhjäänpäiväisestä kokouksesta ja levittänyt märän sateenvarjoni työhuoneen nurkkaan kuivumaan, kun puhelin soi. Vastasin ja sain kuulla, että eräs tukihenkilö oli löytänyt normaalin tukipyynnön yhteydessä jotain outoa erään tutkijan koneesta ja halusi minua katsomaan tilannetta. Suoraan sanottuina kyseinen tukihenkilö on hivenen hermoheikko, sillä hän raportoi miltei jokaisesta pöpöstä ja kyselee apuja ja poisto-ohjeita vähän väliä. Niinpä pohdin hetken jopa sitä, että kieltäytyisin vetoamalla muihin kiireisiin, mutta syystä tai toisesta kuitenkin tunnollinen minäni korjasi voiton, ja tallustelin kyseisen tutkijan huoneeseen.

Täytyy myöntää, että odotin tekeväni hukkareissun. Kenties koneessa oli joku datamaineri, tai pikkupöppö, niitähän on aina liikkeellä. Olin kuitenkin väärässä, ikävä kyllä.

Ongelmakoneen omistaja oli minulle ennestään tuntematon nuorehko naistutkija, joka jo ensi näkemällä loi minulle hyvin myönteisen mielikuvan. Enkä tarkoita vain ulkonäköä, vaikka myönnänkin hänen olleen sievänoloinen, vaan ennen kaikkea hänen rauhallista ja asiallista käytöstään. Hän vastaili kysymyksiini täsmällisesti ja asiallisesti, eikä hermoillut lainkaan kuten tukihenkilömme.

On aina suorastaan ilo työskennellä ihmisten kanssa, jotka säilyttävät malttinsa vaikka heidän työpäivänsä muuttuvat painajaisiksi. Tämä tapaus oli nimittäin sellainen, että ensin tutkijamme oli huomannut koneensa olevan poikkeuksellisen hidas ja sitten hän oli alkanut saada erilaisia enemmän tai vähemmän härskejä vastauksia seuranhakuilmoituksiin, joita hän ei ollut koskaan lähettänyt. No, tukihenkilömme oli kiltisti tutkinut koneen sekä viruksien että muiden haittaohjelmien varalta, ja oli löytänyt ties mitä pientä kivaa, viruksia ja matoja kai toista tusinaa ja erilaisia takaportti- ja vakoiluohjelmia kuutisenkymmentä. Nuo ovat toki aika tavallista kamaa holtittomasti netissä surffailevien pikkunörttien koneissa, mutta ei tuollaisella pitäisi olla asiaa yliopistomme koneille. Tukihenkilö vakuutti ja vannoi, että koneen päivitykset ovat kunnossa, sillä kone oli kuulemma standardimikro, johon ne tulivat automaattisesti.

Tuollaiseksi matopurkiksi kone ei yleensä muutu, ellei käyttäjä sitten ole todella huolimaton ja holtiton, enkä oikein jaksanut uskoa tutkijastamme sitä. Myös ne seuranhakuilmoitukset saivat minut epäilemään vahvasti, että kyseessä aivan jonkin muu kuin tavanomainen koneen saastuminen. Ja niinhän se tietenkin oli, sillä kun hetken ajan juttelin tutkijamme kanssa, niin sain selville, että hän oli juuri eronnut tekkaripoikaystävästään. Tämä kun tuppasi olemaan sangen mustasukkainen ja miltei vainoharhainen. Kävi vielä ilmi, että tutkijamme oli vielä suhteen jatkuessa pariin otteeseen lainaillut sekä tunnustaan että konettaan, kun kuulemma Otaniemen koneet olivat niin kaukana. Vielä eropäivänä hän oli sallinut pois potkimansa kundin hakea koneeltaan sinne kuulemma jääneitä tiedostoja. Mikä tietysti oli tyhmää.

Tuossa vaiheessa katsoin järkevimmäksi kehottaa tutkijaa vaihtamaan salasanansa välittömästi jollain puhtaalla koneella ja keräämään koneelta kaikki hyödylliset tiedostot ja vetämään koneen sileäksi, sillä en juuri uskonut, että sitä lievemmillä keinolla olisi saatu turvallisiksi. Tämä oli kuitenkin osaltani virhe, sillä myöhemmin asiaa selviteltiin jopa poliisin avulla, ja nämä olisivat mielellään tutkineet konetta ja mitä kaikkea sinne oli asennettu. Kävi nimittäin ilmi, että tuo poikaystävä, nimeltään Mattson, oli ollut kiireinen, sillä hän oli tehnyt paljon muutakin kuin tehnyt pientä häiriköintiä. Koneessa itsessään oli luultavasti ollut sellaistaakin lisuketta, mitä emme olleet löytäneet ja

kaiken lisäksi Mattson oli vielä tilaillut tutkijan luottokortilla kaikenlaista krääsää. Toisaalta poliisit kyllä korjasivat tietokoneen tutkittavakseen, joten ehkä ne saivat siitä jotain irti, sillä pelkkä formatointi ei kyllä niitä tietoja tuhoa.

Tuo oli siinä mielessä hassu tapaus, että mies oli tehnyt kaiken noinkin räikeästi, sillä jos hän ei olisi käyttänyt kaikkia keksimiään konsteja kostaa entiselle tyttöystävälleen, olisi hän taidoillaan ja ahkeruudellaan voinut aiheuttaa paljon enemmän pahaa. Raivoissaan hän ei kuitenkaan ollut ajatellut muuta kuin sitä, mitä kaikkea hän saattoi tehdä tukijamme kiusaksi, eikä hänen mielikuvituksensa tässä suhteessa ollut lainkaan mitätön.

No jos spekulatiivinen tukijamme ja lukijamme eivät tästä muuta oppineet, niin ainakin sen, että hyvin tehdyt päivitykset ja muut turvatoimet eivät paljoa auta, jos käyttäjä päästää koneelleen mahdollisia Mattsoneita tai luovuttaa näille salasanojaan. Kaikki turvallisuus lähtee käyttäjältä, ja vasta sen jälkeen tulevat virustorjunta, palomuurit, turvapäivitykset ja hyvin valitut salasanat yms.

Marko Kivelä